

TikTok'un 60 Saniyesi

Arş. Gör. Okan Şeker
Sanat ve Tasarım Fakültesi

TikTok, Eylül 2016'da Çin menşeli teknoloji şirketi ByteDance tarafından yaratıldı. Başlangıçta Douyin olarak bilinen uygulama, Çin pazarı için tasarlandı. Piyasaya sürüldüğü ilk yıl içinde uygulamayı indiren milyonlarca kullanıcıyla kısa sürede popüler oldu. Eylül 2017'de ByteDance, Çin dışındaki kullanıcılar için uygulamanın TikTok adlı ayrı bir sürümünü piyasaya sürdü.

TikTok'un popülaritesi bir dizi faktöre bağlanabilir. Anahtar faktörlerden biri, gençler ve yetişkinler de dahil olmak üzere geniş bir kullanıcı yelpazesine hitap eden kullanım kolaylığı ve erişilebilirliği. Ayrıca, kullanıcılar, tercihlerine ve davranışlarına göre içerik önermek için makine öğrenimini kullanan TikTok'un algoritması, birçok kullanıcı için son derece ilgi çekici ve bağımlılık yaratan deneyim oluşturmaya yardımcı oldu. Eylül 2021 itibarıyla TikTok'un dünya çapında aylık 1 milyardan fazla aktif kullanıcısı bulunuyor. Şu anda dünyanın en çok indirilen uygulaması ve ana akım medyada düzenli olarak manşetlere çıkan viral TikTok trendleri ve içerik analizleriyle kültürel bir fenomen haline geldi. Tiktok'taki izleme pratiği ne zaman başladığınız ve ne zaman da bırakacağınızı bilemediğiniz akışkan bir video izleme kültürünü de doruğa ulaştırmıştır.

Kısa olması popülarliğini artırdı

TikTok'ta bir videonun maksimum uzunluğu 60 saniye, ancak çoğu TikTok videosu bundan çok daha kısadır. Aslında, birçok TikTok kullanıcısı, platformun algoritması hızla tüketilebilir ve paylaşılabilir daha kısa videolara öncelik verme eğiliminde olduğundan, yalnızca birkaç saniye uzunluğunda videolar oluşturmayı tercih ediyor. TikTok videolarının kısa olması, platformun tanımlayıcı özelliklerinden biri ve genç izleyiciler arasında en popüler sosyal medya platformlarından biri olmasına yardımcı oldu.

Vermek istediği duygu ve kısa sanat

TikTok yaşamımızda her ne kadar çok kısa süredir yetse de Tiktok'un 60 saniyede izleyicisine vermek istediği duygu, sanat tarihinde defalarca kez denenmiştir. Örneğin, Ernest Hemingway'e atfedilen altı kelimelik hikayedir: «Satılık: bebek ayakkabıları, hiç giyilmedi.» Çok kısa bir edebi esere başka bir örnek de geleneksel olarak sadece üç dize ve toplam on yedi heceden oluşan ve haiku olarak bilinen Japon şiir biçimidir. Haiku şiirleri genellikle tek bir anı veya görüntüyü yakalar ve sadece birkaç saniye içinde okunabilir. Çalışmalarında minimalizmi ve

kısalığı keşfeden diğer sanatçılar arasında müzisyenlerin enstrümanlarını çalındıkları bir performans olan "4'33" adlı parçasıyla bes-teci John Cage ve çok sayıda performans eseri yaratan sanatçı Yoko Ono yer almaktadır. Diğer bir sanatçı da yazar ve ressam Jenny Holzer. Holzer'in 1970'lerde yarattığı "Truisms" serisi posterler, tabelalar ve diğer medya üzerine basılmış kısa ifadelerden oluşmakta; genellikle paradoksal, komik veya düşündürücüdür. İzleyicinin varsayımlarına ve inançlarına meydan okumayı amaçlar. Holzer, kamusal alanlarda kısa ifadeler ve alıntılar gösteren LED enstalasyonları gibi benzer şekilde kısa ve

Dünyanın en çok indirilen uygulaması. Ana akım medyada düzenli olarak manşetlere çıkan viral TikTok trendleri ve içerik analizleriyle kültürel bir fenomen. Peki nasıl böyle oldu?

etkili başka eserler de üretmiştir.

Kaynakça

- David Cottingham, (2013). The Avant Garde: A Very Short Introduction.
Charles Harrison (ed.), (2002). Art in Theory 1900-2000: An Anthology of Changing Ideas.
S. E. Gontarsk (2012). On Beckett: Essays and Criticism (Anthem Studies in Theatre and Performance).

TikTok'tan Samuel Beckett'e...

Samuel Beckett'in tiyatro anlayışı ve TikTok videoları oldukça farklı görünebilir, yine de ikisi arasında

kurulabilecek bazı ilginç bağlantılar var.

Yine Samuel Beckett'in "40 Saniyelik Oyunlar"ı, 1960'larda yazdığı çok kısa, tek perdelik oyunlar serisidir. Her oyun tam olarak 40 saniye uzunluğunda ve televizyonda performans için yazılmışlardı. Oyunların çoğu yalnızca bir veya iki karakter ve çok seyrek diyalog içeren oyunların kısalığı ve basitliği ile tanınır. Genellikle izolasyon, tekrarlama ve görünüşte anlamsız bir dünyada anlam arayışı temalarına odaklanırlar. Beckett'in 40 saniyelik oyunlarından bazı örnekler arasında, tek eylemin yüksek sesli bir nefes ve bayılma olduğu "Soluk" ve küçük bir alandan kaçmaya çalışan ve başarısız olan bir karakterin yer aldığı "Sözsüz Oyun" sayılabilir. Oyunlar genellikle Beckett'in varoluşçu temaları ve minimalist tarzıyla tanınan daha geniş çalışmalarının bir yansıması olarak görülüyor. Kısa olmalarına rağmen 40 saniyelik oyunlar, tiyatro ve performans dünyasında önemli bir etki bırakmış, günümüzde de çalışılmaya ve oynanmaya devam etmektedir.

Samuel Beckett'in tiyatro anlayışı ve TikTok videoları oldukça farklı görünebilir, yine de ikisi arasında kurulabilecek bazı ilginç bağlantılar vardır. Beckett'in çalışmalarındaki ana temalardan biri, görünüşte anlamsız bir dünyada anlam bulmaya çalışan, yalıtılmış ve

yalnız insan fikridir. Bu izolasyon duygusu ve varoluşsal belirsizlik, genellikle

le gençleri yalnızlık, endişe ve kendinden şüphe duyma gibi sorunlarla mücadele ederken tasvir eden birçok TikTok videosunda da ortak bir temadır. Ek olarak, Beckett'in çalışması, az diyalog ve basit, tekrarlayan eylemler içeren minimalist tarzıyla tanınır. TikTok videoları ayrıca genellikle kısa, döngüsel klipler, basit düzenleme ve sınırlı diyalog veya metin gibi minimalist teknikler kullanır.

Son olarak, hem Beckett'in çalışmaları hem de TikTok videoları genellikle neyin "tiyatro" veya "performans" olarak kabul edilebileceğinin sınırlarını keşfeder. Beckett'in deneysel oyunları, bir oyunun ne olması gerektiğine dair geleneksel fikirlere meydan okudu, genellikle alışılmadık sahneleme ve minimal setler içeriyordu. Benzer şekilde TikTok videoları, kullanıcıların yeni biçimler, stiller ve kendini ifade etme biçimlerini denemesiyle "performans" olarak kabul edilebilecek şeylerin sınırlarını zorluyor.

Elbette, Beckett'in çalışmalarının ve TikTok videolarının da birçok yönden çok farklı olduğunu not etmek önemlidir ve ikisi arasındaki benzerlikleri abartmak hata olur. Bununla birlikte, bu bağlantılara bakarak, çağdaş kültürün avangart tiyatrosunun mirasından nasıl etkilendiğine ve onun mirasına nasıl yansıdığına dair daha derin bir anlayış kazanabiliriz. Ancak yine de Tiktok ve diğer uygulamaların sürekli ve kesintisiz içerik sunması, çoğunlukla anlamı yakalamayı zorlaştırmaktadır. Yine yukarıda bahsedilen örneklerin aksine maddi etkileşim odaklı bir yapısı olması, içerik üreticilerin çoğunlukla viral olana yönelmesi, sivil, özgün form ve özgün içerik oluşturmayı zora sokmaktadır.

